

opusdei.org

1948. Monterols. La primera obra corporativa

Capítol 15è, en àudio i en text, del llibre "Escrivà de Balaguer a Catalunya, 1913-1974. Petjades de sant Josepmaria", obra de Josep Masabeu publicat el 2015 a Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

02/08/2023

Escolta la lectura del capítol
(00:29:38)

Disponible també a [ivoox](#) i [iTunes](#)

1948. MONTEROLS. LA PRIMERA OBRA CORPORATIVA

Gestions inicials. La "primera pedra"

Un cop instal·lats al Palau el 1940 d'una manera bastant precària, i sense esperar més, sant Josepmaria va animar-los a llançar-se a aconseguir una residència d'estudiants. Per això solien dedicar els diumenges a buscar un lloc adequat.

A finals de març de 1943, don Álvaro va passar uns dies a Barcelona. En aquesta ocasió -recorda en Francisco Ponz- *ens va urgir a trobar un lloc per muntar una residència d'estudiants a Barcelona. Va veure possibles llocs per a la futura residència, seleccionats en els recorreguts exploratoris que se solien fer els diumenges amb aquesta finalitat*^[1].

Pocs dies després, l'11 d'abril de 1943, sant Josepmaria va celebrar per primera vegada la missa al Palau, com ja hem explicat en el capítol X. Era diumenge de Passió, i en aquesta ocasió -continua en Francisco Ponz- *el Pare ens va dir entre altres coses que preguéssim perquè aviat hi poguéssim haver a Barcelona dos sagraris, un al Palau i un altre a la residència d'estudiants que es buscava, de manera que s'ampliaria molt la labor apostòlica. El tema de la residència estava candent, com una cosa que caldria resoldre aviat. El mateix Pare ens havia portat - aquestes van ser les seves paraules- **la primera pedra**: una imatge de la Mare de Déu que es veneraria al Palau fins que es portés al seu destí^[2].*

És una imatge de la Mare de Déu asseguda en un tron; *ens va indicar que poséssim al semicercle del respatller del tron l'advocació **Sedes Sapientiae**, i així ho vam fer, i*

finalment ens va dir que quan tinguéssim una residència d'estudiants, aquella imatge de la Mare de Déu estaria a la sala d'estudi^[3] -afegeix en Rafael Escolà-. Així és, i està a la sala d'estudi de Monterols.

Aquell mateix dia sant Josepmaria va anar personalment a veure possibles llocs per a la residència, encara que el tema no va quedar tancat.

Un més després, en el viatge següent, el 27 de maig de 1943, va visitar altres edificis que havia localitzat en Fèlix Millet i Maristany^[4], com diu el diari del Palau: *Ve en Millet a buscar el Pare i en Pedro [Casciaro] per veure unes torres que ha buscat per a la residència. En tornar el Pare estava molt content i ens explicava com veia de bé tota aquesta qüestió perquè en Millet ens té un gran afecte i es prenia l'assumpte de buscar un local amb gran interès^[5].*

No sabem de quins edificis es tracta, només que estaven situats a la zona de la Bonanova.

Urgia instal·lar una residència universitària que reforçés la feina amb estudiants a Barcelona, com ja ho feien les residències de Madrid i València, a les quals en poc temps es van unir les de Granada, Sevilla, Bilbao i Santiago de Compostel·la.

S'aconsegueix un terreny

Al cap d'un temps, després de recórrer àmplies zones de la part alta de Barcelona, a la zona de la Bonanova, per trobar algun edifici adaptable, en Rafael Escolà va heretar uns solars al Turó de Monterols, amb les condicions imprescindibles per construir de nova planta, cosa que també preferia sant Josepmaria per les dificultats que tenien les reformes que mai permetien adequar-se a les necessitats d'una residència.

Va fer el projecte en Miquel Fisac i es va crear una immobiliària que es feia càrrec de tot el que es referia a l'edifici perquè es pogués instal·lar la residència.

Les obres van començar l'octubre de 1946. Un edifici de cinc plantes, amb forma triangular que suggeria la proa d'un vaixell, s'anava aixecant en un carrer encara sense urbanitzar, paral·lel al carrer Balmes. L'entrada era pel carrer Corint 3.

L'Estudi, un centre transitori. Balmes 60, 5è

La labor apostòlica s'anava ampliant, i ja no s'hi cabia al Palau. I no era cosa d'esperar que s'acabés la residència d'estudiants que s'estava començant a construir. Així que es va començar a cercar un nou pis. Després de buscar molt per zones properes als nuclis universitaris, no s'havia trobat res acceptable, i finalment va sorgir la possibilitat de

llogar un pis de la casa del costat del Palau, una planta nova que construïen sobre les antigues, i es va llogar al maig de 1947. Li van dir l'Estudi^[6].

Mn. Francisco Botella, que era llavors l'únic sacerdot de l'Obra a Barcelona i vivia a la Clínica, atenia també el Palau i l'Estudi. Però ja molt aviat Mn. Adolfo Rodríguez Vidal va passar a viure a l'Estudi i va ser el sacerdot del centre.

Sant Josepmaria va estar per primera vegada a l'Estudi el 4 de maig de 1948.

Quan el Pare va visitar l'Estudi - recorda en Francisco Ponz- no li va agradar que estigués tan immediat del Palau i així m'ho va fer veure després tot sol: em va indicar que el que hem de fer és obrir-nos en ventall, també pel que fa a l'emplaçament dels locals per les labors, de manera que es pogués arribar a més persones i més

amplis ambients, que a més tenia poc sentit que hi hagués dos sagraris tan immediats un a l'altre, per a labors del mateix tipus.

Finalment, quan li explicàrem que a l'oratori -on encara hi havia un altar provisional- pensàvem instal·lar un altar de pedra artificial, ens va dir molt clarament que allò era un disbarat i que fes de seguida una nota per enviar-la a Madrid [al govern de l'Obra] amb la indicació que en pisos llogats, i menys encara si eren alts, no es possessin altars fixos i pesats, sinó de fusta i fàcilment desmuntables per traslladar-los quan calgués.

Per descomptat que canviàrem de seguida els plans i encarregàrem un altar de fusta, amb un frontal amb pintures romàniques que van decorar uns artistes joves, frontal que es guarda ara instal·lat a l'oratori d'un centre que hi ha a l'avinguda Carles III, a Pamplona^[7].

En dues ocasions sant Josepmaria va predicar i va celebrar la santa Missa a l'Estudi: el 9 i el 13 de maig, i hi va estar en altres moments durant la seva estada al maig de 1948 per passar una estona amb els de l'Obra més joves i amb alguns nois que anaven pel Palau o per l'Estudi. *De seguida* -recorda en Francisco Ponz- *s'organitzaven unes tertúlies encantadores, en què el Pare ficava en tots com sempre molt d'amor de Déu, zel per les ànimes, afanys d'entrega, feia bromes afectuoses a uns i altres, en fi, que s'ho passaven molt bé. Algunes vegades va donar també allí la meditació*^[8].

L'Estudi es va deixar el desembre de 1948, quan es van poder traslladar a la recentment acabada residència d'estudiants, que es va dir Monterols.

Maig de 1948. Implicació personal de sant Josepmaria

La societat immobiliària de la residència buscava accionistes i crèdits, i els que s'ocupaven d'aquestes gestions van demanar a sant Josepmaria que vingué a Barcelona per tal que poguessin conèixer-lo algunes persones que podrien comprendre així millor l'esperit de l'Obra i la feina a realitzar a la residència, i amb això animar-se a col·laborar directament o indirectament en el finançament.

Sant Josepmaria mateix ho comunicà a don Álvaro i als que eren a Roma en una carta des de Madrid el 13 d'abril de 1948. *A finals de mes, aniré a Barcelona a demanar almoïna. Després baixaré a Màlaga, (...) i després a Granada i Sevilla. Si veiessis quines poques ganes tinc de viatjar! Em costa també molt veure gent i més gent: i no tinc més remei, si he de servir Déu. Sempre dino fora de casa, i -creu-me- em vaig arrossegant,*

perquè sóc poc mortificat.

Paciència^[9].

En aquesta ocasió va viatjar des de Madrid en avió el 4 de maig de 1948. Va arribar a Barcelona després de dinar, acompanyat d'en Ramon Guardans, i els van anar a recollir a l'aeroport en Francisco Ponz, en Francisco Botella i en Ramon Guerin, que conduïa el cotxe. Es va allotjar a la Clínica.

Sant Josepmaria va ser a Barcelona del 4 al 14 de maig de 1948.

Acompanyat per alguns de nosaltres - recorda en Francisco Ponz- va fer durant aquells dies nombroses visites i en va rebre d'altres, de manera que moltes persones representatives de la societat barcelonina van tenir l'oportunitat de conèixer-lo, gaudir del seu desbordant esperit apostòlic i la seva gran cordialitat humana i adonar-se de l'esperit sobrenatural de l'Obra. Va ser una poderosa empenta

*apostòlica a Barcelona en alguns
ambients als quals no s'havia arribat
fins aleshores^[10].*

Una visita a les obres

L'endemà de l'arribada, el 5 de maig de 1948, va visitar Monterols, encara en obres, però amb bastants detalls ja acabats^[11].

*Fent broma, amenaçà **amb punxar-nos els coixinets** -al·ludint als dibuixos de guix que decoraven alguns sostres-, si no acabàvem aviat l'edifici^[12]. Va cridar l'atenció sobre un munt d'aspectes constructius que es podien millorar. Era admirable el sentit estètic i pràctic del Pare que es demostrava en aquestes observacions sobre tants aspectes que havien passat inadvertits a molts^[13] -recorda en Francisco Ponz-.*

Va anar a casa de diverses persones a la recerca de recursos econòmics. Habitualment els contactes els

gestionava en Ramon Guardans. Al diari de la Clínica hi ha la relació de persones a les quals va visitar, i les que va rebre a la Clínica durant aquests dies amb aquesta finalitat^[14].

Albert Puig i Palau^[15]. Diagonal 405, 3r

Industrial tèxtil amb important sederia a Reus, amant de les arts, intel·lectual, esportista, filantrop i pròcer musical, a més de pilot de competició que va participar amb èxit a la F-1 de l'època, pujant fins i tot al podi de la Penya Rhin al circuit de Pedralbes de Barcelona. És el *Tío Alberto* immortalitzat en una cançó per en Joan Manuel Serrat.

Sant Josepmaria va dinar a casa seva el 5 de maig de 1948.

Josep Antoni Bertrand i Mata^[16]. Passeig de la Bonanova 13-33, cantonada Mandri

Industrial del sector tèxtil, conseller del Banc Vitalici, col·leccionava obres d'art, que va deixar en llegat a diversos museus de Catalunya. Vivia en una gran torre amb jardí al passeig de la Bonanova, cantonada Mandri. La casa ja no existeix.

Sant Josepmaria el va visitar el 7 de maig de 1948.

Antoni Sala i Amat^[17]. Muntaner 240-242

Comte d'Ègara, gerent de *Sala i Badrinas*, empresa especialitzada en articles de draperia i llenceria, i president d'*Enginyeria i Construccions Sala Amat*, que va construir Monterols.

Sant Josepmaria va dinar a casa seva el 7 de maig de 1948.

Narcís de Carreras i Guiteras^[18]. Aragó 271

Advocat i polític. Va ser col·laborador i marmessor testamentari d'en Francesc Cambó.

Després de la guerra va intervenir en l'organització del mutualisme laboral i va ser director de la Caixa de Jubilacions i de Subsidis de la Indústria Tèxtil (1946-1969), que tenia la seva seu a Aragó 271.

Sant Josepmaria el va visitar l'11 de maig de 1948.

Joan Ventosa i Calvell^[19]. Roger de Llúria 119, pral.

Advocat, polític i financer. Casat amb la María de Despujol Ricart.

L'11 de maig de 1948 sant Josepmaria va dinar a casa seva, acompanyat pels sacerdots Mn. Ramon Roquer Vilarrasa i el canonge Mn. Lluís de Despujol Ricart, cunyat d'en Joan Ventosa.

Santiago Güell i López. Diagonal 684

Empresari, membre del Comitè Olímpic Internacional des del 1922 fins al 1954.

Com ja hem explicat al capítol XII, sant Josepmaria l'havia conegut el 31 de maig de 1946 quan va anar a casa seva a donar la Primera Comunió a la seva néta Victòria, filla d'en Pedro Ibarra i l'Adela Güell.

Com recorda la mare d'en Pedro Ibarra, la Carolina Mac-Mahon^[20], *el meu consogre -el pare de l'Adela- en Santiago Güell, Baró de Güell, que era poc practicant, es va quedar corprès d'aquell sacerdot aragonès, ferm i ple de fe. Va comprendre molt bé l'Obra i, no sent piadós, va dir: Jo estic a la seva disposició. Va ajudar generosament a la posada en marxa del Col·legi Major Monterols de Barcelona^[21].*

El 6 de maig de 1948 en Pedro Ibarra i l'Adela Güell visitaren sant Josepmaria a la Clínica; i el 12 de maig de 1948 sant Josepmaria va dinar a casa seva.

Fèlix Millet i Maristany. Muntaner 371-373, 6è

Financer, mecenes i promotor cultural. Va treballar sempre en el sector d'assegurances.

Juntament amb mossèn Albert Bonet^[22] i el Dr. Pere Tarrés^[23], ara beat, va ser un dels fundadors de la Federació de Joves Cristians de Catalunya el 1931. El 1943 va fundar *Benèfica Minerva*, que es dedicava clandestinament al mecenatge catalanista. Fou secretari de la Comissió Abat Oliba, que organitzà les festes d'entronització de la Mare de Déu de Montserrat el 27 d'abril de 1947.

Sant Josepmaria el coneixia des de feia uns anys, ja que va viure a Madrid fins al 1942 al carrer Zurbarán 17 (abans 13). A casa seva s'allotjava l'abat de Montserrat, Aureli M. Escarré, quan viatjava a Madrid.

Durant els mesos en què en Fèlix es va traslladar a Barcelona per instal·lar-se, va viure al carrer Zurbarán el seu germà en Salvador Millet i Maristany^[24] amb la seva família, i l'abat de Montserrat va seguir allotjant-se allà. L'abat convidava persones a aquesta casa. Així, el 6 de març de 1943 sant Josepmaria i don Álvaro van sopar a casa d'en Salvador^[25], com recorda la Carme^[26], filla d'en Salvador^[27].

Al cap d'uns mesos, en Salvador i la seva família es van traslladar a un altre pis a la Gran Via de Madrid, i en Fèlix va seguir utilitzant el pis del carrer Zurbarán en els seus

freqüents viatges a Madrid, de vegades acompanyat per la seva esposa.

El 21 de maig de 1943, en Fèlix Millet va dinar a Diego de León. El 12 d'octubre de 1943 sant Josepmaria i l'abat de Montserrat van dinar a casa dels Millet. I el 10 de novembre de 1945 sant Josepmaria dinà a El Escorial amb el bisbe de Palència, l'abat de Montserrat, don Álvaro i el matrimoni Millet^[28].

Com hem dit abans, en Fèlix Millet ja havia participat activament l'any 1943 en la recerca d'un edifici per establir-hi la residència d'estudiants. Cinc anys després sant Josepmaria va dinar a casa seva el 13 de maig de 1948, com recorden la Marta^[29] i en Xavier^[30], fills d'en Fèlix^[31].

Altres visites

Sant Josepmaria va rebre altres persones que el van visitar a la

Clínica; industrials i empresaris que podien col·laborar econòmicament amb Monterols.

El 6 de maig de 1948, va estar amb en Pedro Ibarra i la seva dona l'Adela Güell, l'Antoni Dalmases -aquell noi que havia coincidit amb ell en el pas dels Pirineus- i en Josep Ferrer-Bonsoms^[32].

El 7 de maig de 1948, va rebre en Jordi Bassols^[33], en Ramon Mas-Bagà^[34] i en Joan Antoni Parpal Bruna^[35].

I el dia 11 de maig, en Manuel Pagès Raventós.

Veritas liberabit vos

En Francisco Ponz recorda que *un dia que ens dirigia l'oració a l'oratori de la Clínica, va sorgir el tema de la veracitat, que el nostre esperit era incompatible amb la hipocresia; ens*

deia que no tinguéssim mai por de la veritat, que fóssim sincers i veraços.

*Va acudir al text de Sant Joan **Veritas liberabit vos** -la veritat us farà lliures- (Jn. 8, 32) que va glossar en aquest mateix sentit de viure i parlar en veritat, sense embuts, sense la més petita ombra d'hipocresia entre nosaltres i amb tothom.*

Va al·ludir a les contradiccions sofertes per l'Obra a Barcelona, per la falta de noblesa i veracitat d'algunes persones, per la facilitat amb què es tergiversava la veritat.

Tractant d'aquestes qüestions, ens va dir que aquest text de Sant Joan estigués a l'oratori de la futura residència d'estudiants, que seria un bon lema per a la labor que s'hi realitzaria, de formació de la joventut^[36].

Aquest text es va posar a la llinda del presbiteri de l'oratori.

Finalitzen les gestions

Sant Josepmaria va acabar la seva estada a Barcelona el dia 14 de maig de 1948 i es va traslladar a Madrid amb avió. En Ramon Guerin té molt viu el record del comiat a l'aeroport, ja que allí va conèixer la Tia Carmen, que tornava de Roma. Van estar una estona de tertúlia en una saleta mentre esperaven l'hora de sortida de l'avió cap a Madrid. És l'única ocasió en què sant Josepmaria va coincidir a l'aeroport de Barcelona amb la Tia Carmen^[37].

Abans de marxar, sant Josepmaria va dedicar uns exemplars de *Camino* i de *Santo Rosario* a diverses personalitats de Barcelona^[38].

L'Administració de Monterols. Primer centre de les dones

Les dones de l'Opus Dei treballen en totes les situacions i professions, a tots els nivells. Una de les tasques

específiques que porten endavant arreu del món és ocupar-se professionalment de l'atenció domèstica dels centres de l'Opus Dei, per assegurar que tinguin aquest toc d'afecte -compost de to humà, netedat, bon gust, cura dels detalls i tantes coses més-, que converteix una casa en llar acollidora, cristiana. Sant Josepmaria ho considerava tan important que ho va anomenar ***apostolat dels apostolats***^[39]. Des dels començaments, al conjunt de persones encarregades d'aquesta feina les va designar amb el nom de ***l'Administració***.

És un treball que van començar després de la Guerra Civil l'Àvia i la Tia Carmen, quan el 1939 es va instal·lar la Residència de Jenner a Madrid i sant Josepmaria els va demanar que hi visquessin perquè funcionés adequadament. Elles es van fer càrrec d'aquesta sacrificada

feina, renunciant a organitzar la seva vida amb la raonable independència, i sacrificant també tota possible autonomia econòmica: ho van posar tot a disposició de l'Obra i assumiren la responsabilitat de dirigir les tasques domèstiques d'aquella casa, que allotjaria un bon nombre d'estudiants. El 1974, sant Josepmaria, recordant agraït aquests fets, deia:

Ens va anar molt bé que la meva mare i la meva germana volguessin encarregar-se de l'administració dels nostres primers centres. Sobretot la Carmen, que va ser la que més es va ficar en tot. Si no, no haguéssim tingut una veritable llar: ens hauria sortit una mena de caserna. D'aquesta manera, en canvi, a l'Obra hi ha una vida de família estupenda. Fills meus, heu d'agrair-ho al Senyor^[40].

Els treballs de la llar constitueixen una tasca d'importància cabdal en l'Opus Dei, absolutament necessària per a sostenir tots els seus apostolats: és com l'espina dorsal.

El treball de l'Administració és un veritable servei directíssim a Déu (...). Potser no us n'adoneu: pot semblar un petit fil insignificant en aquest teixit meravellós que fa tota l'Obra, i en realitat és el canemàs que permet després els brodats més delicats. Sense ell, es faria impossible gran part de la labor, i faltaria l'ambient de llar, que tant ens ajuda en el servei de Déu^[41].

A més, la feina de l'administració és clau en les activitats de formació cristiana que la Prelatura ofereix a tot el món. Milions de persones -de les més variades edats i condicions: homes i dones, solters i casats, sacerdots i seglars- es beneficien no

només de la materialitat del seu treball curosament acabat, sinó que troben en l'ambient de família dels centres de l'Opus Dei font i inspiració per aconseguir que la pròpia llar sigui també ***lluminosa i alegre***^[42] - com escriurà el fundador-, veritables *esglésies domèstiques* des de les quals irradiar el clima de pau propi del cristià.

Sant Josepmaria va encarregar a la Nisa González Guzmán^[43], la Mari Carmen Carnicero^[44] -que eren a Madrid- i a la Maria Jiménez^[45] -que va venir des de Bilbao- la posada en marxa de l'administració de Monterols, que permetria a més que les dones de l'Opus Dei tinguessin el primer centre a Barcelona, i així va començar la seva labor apostòlica a la ciutat de manera estable.

A Madrid -recorda la Mari Carmen- *vam anar reunint aquests mil objectes imprescindibles en tota casa que*

s'obre. Nisa dirigia l'organització, i res va quedar oblidat: les maletes, ordenadíssimes i voluminoses, van estar disposades molt de temps abans. La impaciència de veure'ns a Barcelona creixia per moments. El nostre Pare ens havia parlat d'aquesta escletxa en terres catalanes, que seria tan fecunda, i encomanàvem amb tota l'ànima tantes vocacions que havien de venir.

Un dia vaig tenir la sort immensa d'anar amb la Nisa a Lagasca^[46]. Veuríem el Pare. M'és impossible relatar l'emoció d'aquells moments. El nostre Pare ens parlava de la labor apostòlica, de les dificultats que trobaríem, de la manera de superar-les. Vam escoltar consells entranyables; consells de pare i de mare a la vegada.

El Pare ens va donar la benedicció de viatge a Lagasca. Va dir que esperava molt de Barcelona i que al principi pel

que necessitéssim acudíssim de seguida a la senyora Roig, que ens ajudaria en tot, com així va ser.

Ens va dir, mentre ens donava una imatge de fang vermellós que destinàrem a Direcció:

Emporteu-vos aquesta imatge de la Mare de Déu de Montserrat. És la patrona de Catalunya, i us ajudarà a ser fidels, i a fer una labor de proselitisme^[47] audaç i valent.

Arribàrem a Barcelona el primer de desembre. Aquell mateix dia, després d'oïr Missa en una església que hi havia a prop, de retorn a casa, vam comprar unes flors. Eren les primeres que a casa nostra rebia la Mare de Déu, col·locada al moble biblioteca de la cambra de la directora^[48].

El 5 de desembre de 1948, vigília de la festa de sant Nicolau, va quedar

reservat el Santíssim en el sagrari de l'administració^[49].

La inauguració

L'obertura de Monterols estava prevista per a l'octubre de 1948, però el retard acumulat en la construcció va diferir l'inici de les activitats al mes de gener de 1949.

El trasllat a Monterols es va efectuar a finals de desembre de 1948. Llavors es va deixar l'Estudi^[50].

Per primera vegada s'hi va celebrar la Missa el diumenge 2 de gener de 1949, com recull el diari^[51], i començaren les activitats ordinàries. L'obertura de Monterols es va notar ràpidament, tant en l'ambient universitari -en aquells temps hi havia només tres residències d'estudiants- com en altres nivells de la societat i la cultura barcelonines.

Com recorda l'Alfons Balcells, la inauguració oficial del col·legi major no es va fer fins després de les vacances de Nadal del 49, ja a mitjan curs 49-50 -fins aleshores, tot i que ja funcionava la residència, encara s'hi feien obres menors-. Fou el 20 de febrer de 1950. Hi va assistir el bisbe Gregorio Modrego i Casaus, que en va fer la benedicció solemne, i també hi eren el governador civil i diversos regidors de l'ajuntament, el rector de la veïna parròquia de Santa Agnès i altres capellans, juntament amb periodistes de La Vanguardia, El Correo Catalán, Diario de Barcelona, Solidaridad Nacional i La Prensa, el rector de la universitat, 18 catedràtics i diverses personalitats de la vida ciutadana, molts d'ells amb les respectives famílies^[52]. També hi havia Mn. Francisco Botella, llavors Consiliari de l'Opus Dei a Espanya (actualment es diu Vicari regional, que és qui fa cap a les circumscripcions territorials en què

s'estructura l'Opus Dei, que solen coincidir amb els països)^[53].

En l'acte de la inauguració oficial es va poder presentar un ampli ventall d'activitats realitzades. Va ser com el primer acte de reconeixement ciutadà a l'Obra, justament pels representants d'estaments on, anys abans, hi havia hagut persones ofuscades.

En el 25è aniversari

Amb ocasió del 25è aniversari, el director de Monterols en aquell moment, en Joan de Dou^[54], escriví una carta a sant Josepmaria per fer-lo participar d'aquesta celebració. Sant Josepmaria, en una carta que es conserva a l'habitació de convidats de Monterols, va contestar amb aquestes paraules:

Roma, 24 d'octubre 1974

Molt estimat Joan, que Jesús em guardi aquests fills de Monterols!

He rebut la teva afectuosa carta, en la qual em comuniques que pròximament celebren el 25 aniversari d'aquesta estimadíssima Residència.

D'ençà que vàrem començar la tasca apostòlica a Barcelona - només Déu sap amb quant de sacrifici-, fa ja trenta-cinc anys, el Senyor i la nostra Mare de la Mercè no han cessat de beneir l'interès que sempre s'ha posat per servir l'Església i les ànimes. I aquests fruits que ara veieu al vostre voltant, són prova que la misericòrdia divina, un cop més, ha superat amb escreix tots els nostres somnis.

Que us estimeu molt, que sigueu molt proselitistes i que estigueu molt units a la intenció de la meua Missa. Jo us encomano cada dia i,

en aquests propers dies, demanaré de manera particular al Senyor, per intercessió de la Verge Santíssima i del nostre Pare i Senyor Sant Josep, que continuï omplint de les seves gràcies aquest treball de formació que aquí realitzeu, a fi que Monterols continuï essent un instrument eficaç per estendre l'Obra de Déu en la nostra estimada terra catalana, i en el món enter.

Molt unit a la vostra acció de gràcies, t'abraça i us envia la millor benedicció el vostre Pare; in Domino, Josepmaria.

[1] Ponz, Francisco. *Mi encuentro con el Fundador del Opus Dei*. Eunsa. Pamplona, 2000. pp. 131.

[2] Ibid. p. 132.

[3] Records d'en Rafael Escolà. AGP, sèrie A.5, leg. 210, carp. 1, exp. 1.

[4] Fèlix Millet i Maristany (1903-1967). En farem àmplia referència a les pàgines següents.

[5] Diari del Palau. 27 de maig de 1943. AGP, sèrie M.2.2, 183-14.

[6] AGP, biblioteca, P01, 1976, p. 463.

[7] Records d'en Francisco Ponz. AGP, sèrie A.5, leg. 238, carp. 3, exp. 5.

[8] Ibid.

[9] Sant Josepmaria. Carta a l'Álvaro del Portillo, que és a Roma, des de Madrid, el 21 d'abril de 1948. AGP, sèrie A.3.4, carta 480421-1.

[10] Records d'en Francisco Ponz. AGP, sèrie A.5, leg. 238, carp. 3, exp. 5.

[11] Diari de la Clínica. 05.05.1948. AGP, sèrie M.2.2, 113-18.

[12] Records de Monterols. AGP, biblioteca, P01, 1976, p. 463.

[13] Records d'en Francisco Ponz. AGP, sèrie A.5, leg. 238, carp. 3, exp. 5.

[14] Diari de la Clínica. 5-13.05.1948. AGP, sèrie M.2.2, 113-18. Mn. Benet Badrinas em facilità informació sobre qui eren aquestes persones i els domicilis. Maig 2012.

[15] Albert Puig i Palau (1908-1986).

[16] Josep Antoni Bertrand i Mata (??-1970).

[17] Antoni Sala i Amat (1898-1970).

[18] Narcís de Carreras i Guiteras (1905-1991).

[19] Joan Ventosa i Calvell (1879-1959).

[20] Carolina Mac-Mahon Jacquet (1890-1985).

^[21] Records de la Carolina Mac-Mahon. AGP, sèrie A.5, leg. 1253, carp. 1, exp. 3.

^[22] Albert Bonet i Marrugat (1894-1974). Eclesiàstic i escriptor. Consiliari general de la Federació de Joves Cristians de Catalunya fins al 1936. Fou expert en la comissió pontifícia de l'apostolat seglar en la preparació del Concili Vaticà II i col·laborà en les primeres redaccions de la *Gaudium et Spes*.

^[23] Pere Tarrés i Claret (1905-1950). El 1928 acabà la carrera de Medicina. El 1931 creà la Federació de Joves Cristians de Catalunya, amb Mn. Bonet i en Fèlix Millet. S'ordenà sacerdot el 1942. Fou beatificat el 2004.

^[24] Salvador Millet i Maristany (1900-1965). Treballava en el sector de les assegurances, amb el seu germà Fèlix.

[25] Gallofa. 06.03.1943. AGP, sèrie A.2, leg 180.

[26] Carme Millet i Muntadas (1928-).

[27] Conversa amb la Carme Millet. Maig 2012.

[28] Gallofa. 21.05.1943; 12.10.1943; 10.11.1945; AGP, sèrie A.2, leg 180.

[29] Marta Millet i Tusell (1932-2013).

[30] Xavier Millet i Tusell (1930-).

[31] Converses amb la Marta i en Xavier Millet i Tusell. Maig 2012.

[32] Josep Ferrer-Bonsoms i Bonsoms (1920-2001). Empresari. Casat amb la Carme Millet i Muntadas, filla d'en Salvador Millet. S'incorporà a l'Opus Dei el 1949 i fou un dels primers supernumeraris.

[33] Jordi Bassols. No hem trobat referències.

[34] Ramon Mas-Bagà Cros
(1919-1993). Empresari. Familiar d'en
Joan Masià Mas-Bagà

[35] Joan Antoni Parpal i Bruna
(1905-1994). Advocat. Va ser delegat
de transports, abastaments i serveis
de l'Ajuntament de Barcelona. Amic
d'en Fèlix Millet.

[36] Records d'en Francisco Ponz. AGP,
sèrie A.5, leg. 238, carp. 3, exp. 5.

[37] Records d'en Ramon Guerin.
16.09.2008. Recollits per en Jordi
Pérez Molina (1959-). Enginyer. DC,
A-07.

[38] Diari de la Clínica. 14.05.1948.
AGP, sèrie M.2.2, 113-18.

[39] Sant Josepmaria. *Carta 29-
VII-1965*, n. 10. AGP, sèrie A.3, leg. 94,
carp. 4, exp. 1.

[40] Sant Josepmaria. Apunts d'una reunió familiar. 01.01.1974. AGP, biblioteca, P01, 1987, p. 623.

[41] Sant Josepmaria. *Carta 29-VII-1965*, n. 10. AGP, sèrie A.3, leg. 94, carp. 4, exp. 1.

[42] AGP, biblioteca, P11, 1997, p. 16.

[43] Nisa González Guzmán (1907-1998). S'incorporà a l'Obra el 1941. El 1942 es traslladà a Madrid per començar el primer centre de les dones de l'Opus Dei. Estigué a Barcelona el 1948 i el 1949. El 1950 viatjà als Estats Units per començar la labor apostòlica. Després treballà en l'expansió de l'Obra en diversos països d'Amèrica i Europa.

[44] Mari Carmen Carnicero Espino (1917-2015). Funcionària de l'Institut de Metereologia. Dirigí l'administració domèstica de molts centres de l'Obra en diferents ciutats.

Fou professora de l'escola d'art i llar Montelar de Madrid.

^[45] Maria Jiménez Mata (1918-2014). La primera aragonesa de l'Opus Dei, al qual s'incorporà el 1945.

Llicenciada en Química. Visquè en diverses ciutats espanyoles per ajudar en els començaments de la labor apostòlica. Treballà molts anys en els inicis del taller d'ornaments litúrgics Los Rosales.

^[46] Centre de l'Opus Dei on vivia sant Josepmaria, situat a la cantonada del carrer Lagasca amb Diego de León.

^[47] *Proselitisme*. Veure capítol VII, nota 33.

^[48] Records de la Mari Carmen Carnicero. AGP, sèrie A.5, leg. 203, carp. 1, exp. 4.

^[49] *Hoja Informativa*, n. 1. Desembre 1948. p. 2. AGP, sèrie A.2. leg. 20.

[50] Records de Monterols. AGP, biblioteca, P01, 1976, p. 463.

[51] Diari de Monterols. 02.01.1949. AGP, sèrie M.2.2, 172-15.

[52] Balcells, Alfons. *Memòria Ingènua*. La Formiga d'Or. Barcelona 2005, p. 172.

[53] *Hoja Informativa*, n. 12. Març 1950. p. 3. AGP, sèrie A.2. leg. 20.

[54] Joan de Dou i Playà (1947-). Metge.

.....